

Załącznik nr 39

Fragmety homilii wygłoszonej przez Jana Pawła II podczas Mszy św. odprawianej na bydgoskim Błoniu

I grupa

1. «Błogosławieni, którzy cierpią prześladowanie dla sprawiedliwości, albowiem do nich należy królestwo niebieskie» (Mt 5, 10).

Przed chwilą słyszeliśmy słowa, jakie wypowiedział Chrystus w Kazaniu na Górze. Do kogo odnoszą się te słowa? Odnoszą się przede wszystkim do samego Chrystusa. On jest ubogi duchem, On jest cichy, On jest pokój czyniący, On jest miłosierny, i On jest także tym, który cierpi prześladowanie dla sprawiedliwości. To błogosławieństwo stawia nam przed oczy w szczególności sposób wydarzenia Wielkiego Piątku. Chrystus skazany na śmierć jak złoczyńca, a potem ukrzyżowany. Na Kalwarii zdawało się, że został opuszczony przez Boga i wydany na pośmiewisko ludzi.

Ewangelia, którą głosił Chrystus, została poddana wówczas jakiejś [radikalnej próbie]: «Jest królem Izraela: niechże teraz zejdziesz z krzyża, a uwierzemy w Niego» (Mt 27, 42); tak wołali ci, którzy byli świadkami tego wydarzenia. Chrystus nie zstępuje z krzyża, ponieważ jest wierny swojej Ewangelii. Cierpi niesprawiedliwość ludzką. Tylko w ten sposób bowiem może dokonać usprawiedliwienia człowieka. Pragnął, ażeby na Nim przede wszystkim sprawdziły się słowa z Kazania na Górze: «Błogosławieni jesteście, gdy [ludzie] wam urągają i prześladowają was, i gdy z mego powodu mówią kłamliwie wszystko złe na was. Ciescie się i radujcie, albowiem wasza nagroda wielka jest w niebie. Tak bowiem prześladowali proroków, którzy byli przed wami» (Mt 5, 11-12).

Chrystus jest Prorokiem wielkim. W Nim wypełniają się prorocтва, bo wszystkie one na Niego wskazywały. W Nim równocześnie otwiera się prorocтво ostateczne. On jest Tym, który cierpi prześladowanie dla sprawiedliwości z pełną świadomością, że właśnie to prześladowanie otwiera przed ludzkością bramy życia wiecznego. Odtąd do tych, którzy uwierzą w Niego ma należeć królestwo niebieskie.(...)

Pytania:

1. Do kogo w pierwszym rzędzie odnoszą się słowa Chrystusa wypowiedziane w Kazaniu na Górze?
(do samego Chrystusa)
2. Jaki jest, jak zachowuje się Chrystus w ciągu swojego życia?(wymień)
(ubogi duchem, cichy, pokój czyniący, miłosierny, cierpi prześladowanie dla sprawiedliwości, wyśmiewany)
3. Chrystus jest Bogiem, może nie umierać na krzyżu – dlaczego i dla kogo jednak cierpi prześladowanie i nie schodzi z krzyża?
(tak tylko może dokonać usprawiedliwienia człowieka, otworzyć przed ludzkością . bramy życia wiecznego – krótko: zbawić ludzi)
4. Dlaczego prześladowani z powodu Chrystusa mają cieszyć się i radować?
(ze wzgl. na nagrodę, którą jest życie wieczne)

II grupa

(...), „Nam bowiem z łaski Bożej dane jest to dla Chrystusa: nie tylko w Niego wierzyć, ale i dla Niego cierpieć, skoro toczyliśmy tę samą walkę” (por. Flp 1, 29-30), jakiej świadectwo pozostawił nam św. Wojciech» (3.06.1997).

Przesłanie to pragnę na nowo odczytać w świetle [błogosławieństwa z Ewangelii, które odnosi się do tych, co gotowi są] dla sprawiedliwości «cierpieć prześladowanie». Takich wyznawców Chrystusa nie brakowało na polskiej ziemi w żadnym czasie, nie brakowało ich również w grodzie nad Brdą. W ciągu ostatnich dziesięcioleci [w tym stuleciu, Bydgoszcz] została naznaczona szczególnym znamieniem «prześladowania dla sprawiedliwości». To przecież tutaj, w pierwszych dniach drugiej wojny światowej hitlerowcy dokonali pierwszych publicznych egzekucji na obrońcach miasta. Symbolem tego męczeństwa jest bydgoski Stary Rynek. Innym tragicznym miejscem jest tak zwana «Dolina Śmierci» w Fordonie. Jakże nie wspomnieć przy tej okazji biskupa Michała Kozala, który zanim został biskupem pomocniczym we Włocławku, był gorliwym duszpasterzem w Bydgoszczy. Zginął śmiercią męczeńską w Dachau, składając świadectwo niezachwianej wierności Chrystusowi. Podobną śmierć w obozach koncentracyjnych poniosło wielu ludzi związanych z tym miastem i z tą ziemią. Jeden Bóg zna dokładnie miejsca ich kaźni i cierpienia. [W każdym razie moje pokolenie pamięta bydgoską niedzielę 1939 roku.]

Wymowę wszystkich tych wydarzeń umiał właściwie odczytać [Prymas Tysiąclecia, sługa Boży Kardynał Stefan Wyszyński]. Uzyskawszy od ówczesnych władz komunistycznych, po wielu staraniach, w 1973 roku pozwolenie na budowę w Bydgoszczy pierwszego po drugiej wojnie światowej kościoła, nadał mu niezwykle tytuł: «Świętych Polskich Braci Męczenników». Prymas Tysiąclecia pragnął w ten sposób dać wyraz przekonaniu, że doświadczona «prześladowaniem dla sprawiedliwości» ziemia bydgoska stanowi właściwe miejsce dla tej świątyni. Upamiętnia ona bowiem wszystkich bezimiennych Polaków, którzy w ciągu przeszło tysiącletnich dziejów polskiego chrześcijaństwa oddali swe życie za Chrystusową Ewangelię i za Ojczyznę, zaczynając od świętego Wojciecha. Znamienne jest również, że właśnie z tej świątyni ksiądz Jerzy Popiełuszko wyruszył w swoją ostatnią drogę. Słowa, jakie wtedy wypowiedział w czasie rozważań różańcowych, wpisują się również w tę historię: «Wam bowiem z łaski dane jest dla Chrystusa: nie tylko w Niego wierzyć, ale i dla Niego cierpieć» (Flp 1, 29).(...)

Pytania:

1. Na co gotowy jest człowiek, który przyjmuje wiarę w Chrystusa?
(jest gotowy cierpieć prześladowanie dla sprawiedliwości)
2. Jak w czasie II wojny światowej mieszkańcy ziemi bydgoskiej zostali doświadczeni prześladowaniami?
(pierwsze publiczne egzekucje na Starym Rynku, egzekucje w Dolinie Śmierci w Fordonie, męczeńska śm. bpa Michała Kozala w Dachau, śmierć wielu ludzi związanych z Bydgoszczą w obozach koncentracyjnych)
3. Jaki tytuł nadał kardynał Stefan Wyszyński pierwszemu po II wojnie światowej kościołowi w Bydgoszczy? Wyjaśnij, dlaczego wybrał tych właśnie patronów?
(Świętych Polskich Braci Męczenników, powód: ziemia bydgoska została doświadczona „prześladowaniem dla sprawiedliwości” i dlatego upamiętnia wszystkich bezimiennych Polaków, którzy w ostatnim tysiącleciu oddali swe życie za Chrystusa i za Ojczyznę)
4. Kto z tego kościoła wyruszył w ostatnią drogę zakończoną śmiercią męczeńską? Jakie wypowiedział słowa podczas rozważań różańcowych, które głosił w tym kościele?
(ks. Jerzy Popiełuszko, słowa: „Wam bowiem z łaski dane jest dla Chrystusa: nie tylko w Niego wierzyć, ale i dla Niego cierpieć”)

III grupa

(...)4. «Błogosławieni jesteście, gdy [ludzie] wam urągają i prześladują was (...) z mego powodu» (Mt 5, 11).

Chrystus nie obiecuje łatwego życia tym, którzy Go naśladowają. Zapowiada raczej, że idąc za Ewangelią, będą musieli stać się znakiem sprzeciwu. Jeżeli On sam cierpiał prześladowanie, to stanie się ono udziałem również Jego uczniów: «Miejcie się na baczności przed ludźmi! — zapowiada. Będą was wydawać sądom i w swych synagogach będą was biczować» (Mt 10, 17).

(...)Człowiek wierzący «cierpi dla sprawiedliwości», gdy w zamian za swoją wierność Bogu doświadcza upokorzeń, obrzucany jest obelgami, wyśmiewany w swoim środowisku, doznaje niezrozumienia nieraz nawet od najbliższych. Gdy naraża się na sprzeciw, niepopularność i inne przykre konsekwencje. Zawsze jednak gotowy do złożenia każdej ofiary, bo «trzeba bardziej słuchać Boga niż ludzi» (Dz 5, 29).

(...)Na wielu sprawdzili się w pełni słowa z Księgi Mądrości: «Bóg (...) doświadczył ich jak złoto w tyglu i przyjął ich jak całopalną ofiarę» (3, 6). Dzisiaj chcemy oddać im cześć za to, że nie lękali się podjąć tej próby i za to, że nam pokazali drogę, którą trzeba iść w nowe tysiąclecie. Oni są dla nas jakimś wielkim wołaniem i wezwaniem zarazem. Ukazują swoim życiem, że światu takich właśnie potrzeba Bożych szaleńców, którzy będą szli przez ziemię, jak Chrystus, jak Wojciech, Stanisław, czy Maksymilian Maria Kolbe i wielu innych. Takich, którzy będą mieli odwagę mówić i nie cofną się przed żadną ofiarą w nadziei, że kiedyś wyda ona owoc wielki.

(...)Ogarniamy również modlitwą tych, którzy nadal poddawani są próbie. Chrystus mówi do nich: «Cieszcie się i radujcie», bo nie tylko macie udział w moim cierpieniu, ale także w mojej chwale i zmartwychwstaniu.(...)

Pytania:

1. Co może być udziałem uczniów Chrystusa? Czego Chrystus nie obiecywał, a co zapowiadał? (**Ch. nie obiecuje łatwego życia, zapowiada prześladowanie i cierpienie uczniom**)
2. Czego człowiek może doświadczać za wierność Bogu, za to, że bardziej słucha Boga niż ludzi? (**upokorzeń, obrzucania obelgami, wyśmiewania w swoim środowisku, niezrozumienia od najbliższych, naraża się na sprzeciw, na niepopularność**)
3. Kogo Jan Paweł II nazywa „Bożymi szaleńcami” i dlaczego? (**Chrystus, św. Wojciech, św. Stanisław, M.Kolbe; „Boży szaleńcy”, – bo mieli odwagę kochać Boga i nie cofnęli się przed żadną ofiarą, ich życie jest wezwaniem dla innych**)
4. Jaką powinien mieć nadzieję każdy cierpiący dla Chrystusa? Jaki udział zapewnia Chrystus tym, którzy są poddani próbie i cierpią dla Chrystusa? (**każdy cierpiący dla Ch. przez udział w Jego cierpieniu ma też udział w Jego chwale i zmartwychwstaniu**)